

Beszámoló a Levéltári Kollégium 2021. évi tevékenységéről

A 7/2002. (II.27.) NKÖM rendelet alapján működő Levéltári Kollégium jelenlegi tagjai 2019. május 1-jével kapták meg öt évre szóló megbízatásukat.

A testület elnöki tisztségét 2021 folyamán dr. Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója töltötte be.

A testület tagjai 2021-ben: dr. Erdész Ádám, dr. Haraszi Viktor, Hermann István, dr. Kenyeres István, Kovács Rezső, dr. Mikó Zsuzsanna, dr. Molnár László, dr. Tilcsik György, Mózessy Gergely.

A Levéltári Kollégium üléseire a tagokon kívül rendszeres meghívást kapott Bényei Balázs István főtanácsos, levéltári referens (Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kultúráért Felelős Államtitkárság, Könyvtári és Levéltári Főosztály) és dr. Cseh Gergő Bendegúz vezető szakfelügyelő. A titkári feladatokat Farkasová Andrea főosztályvezető látta el.

A 2021-es év folyamán a Kollégium négy alkalommal tartott rendes ülést, amelyből a járványhelyzet miatt három alkalmat Zoom-on tartottunk meg, egyet pedig jelenlétben Sopronban. A Kollégium döntéseit határozatba foglalta, ebben az évben két határozat született.

A 2021. február 1-én tartott rendes ülésen (online Zoom-os formában)

- elfogadásra került a Levéltári Kollégium 2020. évi munkabeszámolója (1/2021. (02.01.) Levéltári Kollégiumi határozat)
- elfogadásra került a Levéltári Kollégium 2021. évi munkaterve. (2/2021. (02.01.) Levéltári Kollégiumi határozat.)
- a Szakfelügyelet 2020. évi munkabeszámolója és 2021. évi munkaterve – Cseh Gergő Bendegúz szakfelügyelő jelezte, hogy a 2020. évi munkabeszámolójának elkészítését február végéig tudja vállalni. A pandémiás helyzet miatt a levéltári szakfelügyeleti ellenőrzések nem a 2020. évi munkaterv szerint zajlottak, az egyes szakfelügyeleti jelentések január 31-ig érkeztek be.
- Levéltári ágazati stratégia átbeszélése – még 2019-ben egy új ad hoc bizottság alakult: a Szolgáltató levéltár stratégia értékelésére és új stratégia kidolgozására, mely bizottság 2021. évben is folytatta munkáját, az alábbi tagokkal:
- Egyetemi levéltárak: Batalka Krisztina, levéltárvezető (BME OMIKK), Egyházi levéltárak: Dr. Koltai András, elnök (MELTE), MNL: Dr. Németh László Sándor, igazgató (MNL SZKI). MNL megyei levéltárak: Dr. Schramek László, igazgató (MNL PML), a bizottság elnöke, Szaklevéltárak: Tóth Eszter, főigazgató-helyettes (ÁBTL), Városi levéltárak: Hermann István, főigazgató-helyettes (BFL).

A bizottság által összeállított ágazati stratégia megküldésre került a Kollégiumi tagoknak. A Kollégium tagjai február 8-ig írásban elküldték a stratégiához a véleményüket, javaslatukat. Az összesített javaslatokat elnök úr átküldte a Bizottságnak február 15-ig, hogy a javaslatoknak megfelelően át tudják dolgozni.

A 2021. március 2-án tartott rendes ülésen (online Zoom-os formában)

- A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény módosítása – Levéltéri Kollégiumnak véleményezés céljából megküldésre került. A Levéltári Kollégiumi ülést a minisztérium kérésére hívta össze az elnök. Az ülésen a minisztérium részéről Szóllás Péter főosztályvezető és Halász János levéltári referens is részt vett.
- négy kérdéskört vitatott meg a kollégium:
  1. az egyházi levéltári illetékesség kérdését, itt nem lehet teljesen elválasztani a gyűjtőkört és az illetékességet
  2. A halál utáni általános védelmi idő öt évre történő leszállítása – egyrészt jó a kutathatóság szempontjából, ugyanakkor a védelmi idő leszállításával nem kerülhetnek-e ki még élő személyek személyes adatai.
  3. 6. § (Köziratok védelmére irányuló hatósági eljárás), amikor az irat az eljárás során átkerül másik szervhez, ez most sok jogszabályba ütközik. Az iratkezelés joga az iratképzőnél van, az nem elvonható. A törvényben kell lennie jogorvoslatnak is
  4. 3. § („Az irat közirati minőségének megállapításával összefüggő hatósági eljárás szabályai) – legnagyobb probléma, hogy bekerült a tervezetbe az 1989-es évszám
- Vezető szakfelügyelő Cseh Gergő Bendegúz kiküldte a kollégiumi tagoknak a 2021. évi munkatervet, a beszámolót március 15-ig küldi el véleményezésre.

A 2021. augusztus 25-én tartott rendes ülésen (Sopronban)

- a levéltári ágazati stratégia kidolgozására alakult munkabizottság elkészítette az anyagot, amit a Kollégium tagjainak megküldtek. A Kollégium tagjai a stratégiai dokumentumot megfelelő alapnak találták, az egyes részterületekkel kapcsolatos észrevételeket és javaslatokat a Kollégium tagjai egyénileg teszik meg.
- az elnök úr beszámolt a kultúrstratégiai intézmények támogatásáról. Tájékoztatta a Kollégium tagjait arról, hogy az MNL kizárólag MNL szintű stratégiát készített, a stratégiai dokumentumban nem szerepelnek más levéltárakra vonatkozó javaslatok.

2021. december 7-én tartott rendes ülésen (online Zoom-os formában)

- A Levéltári törvény módosítása (Ltv. 2021. július 1.), ahhoz kapcsolódó feladatok meghatározása. Az MNL megkapta a Hatósági jogkört, ezek tapasztalatáról, továbbá a védelmi idők meghatározásáról és a nem magyar állampolgár kutatók kérdéskörével majd a későbbiekben foglalkozik a Kollégium.
- a következő évben az Anyakönyvi törvény módosítása lesz napirendi ponton, erről a minisztérium az illetékes levéltárakkal egyeztetni fog
- Családtörténeti Kutatóközpont felállítása az MNL-en belül, aminek az első határideje 2022. március 31., eddig csak előkészítési munkák zajlottak, személyi állomány, elhelyezés és főbb feladatok meghatározása (pl. egyházi anyakönyvek digitalizálása)
- 2022-ben alakuljon egy ad hoc bizottság, amely a GDPR kérdéskörrel foglalkozna ÁBTL, MNL, BFL és a NAIH részéről delegál tagokat

Budapest, az elektronikus aláíráson jelzett dátum szerint.

Dr. habil. Szabó Csaba s.k.
a Levéltári Kollégium elnöke